

Žalobu o obnovu z důvodu čis. 2 Šu 530 c. ř. s. p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e odmítl, ježto žalovaný byl rozsudkem trestního soudu sprostěn z obžaloby, že ve vlastní věci křivě přísahal. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by o žalobě dále jednal. D ů v o d y: Dle Šu 539 druhý odstavec c. ř. s. jest ustanoviti k žalobě o obnovu rok k ústnímu líčení, nevedlo-li trestní řízení z jiných důvodů k odsouzení než pro nedostatek skutkové podstaty. Rozsudkem ze dne 14. dubna 1924 byl Antonín B. sice sprostěn z obžaloby, že dne 23. ledna 1923 u krajského soudu ve vlastní věci křivě přísahal, dle rozhodovacích důvodů však pouze pro nedostatek subjektivního zavinění. Dle těchže důvodů nelze však o tom pochybovati, že seznání Antonína B-a jest objektivně nesprávné. Bylo tudíž ve smyslu vysvětlivek vídeňského min. sprav. k Šu 539 c. ř. s. ustanoviti rok k ústnímu jednání i co se týče tohoto důvodu obnovy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu z důvodů rekursního soudu, k nimž

d o d a l:

Vysvětlivky býv. ministerstva spravedlnosti ve Vídni k civ. řádu soudnímu nepožívají arcit' moci zákona, slouží však k jeho výkladu. Ostatně dochází názor rekursního soudu plné opory v Šu 539 c. ř. s., z něhož zřejmě vysvitá, že důvodem obnovy jest výpověď nebo přísaha, když o ní v trestním řízení jest zjištěno, že jest objektivně křivou, bez rozdílu, zda mohla býti pachateli přičtena k vině po stránce subjektivní. Tomu nasvědčuje zřejmý účel a smysl zákona, že těžisko otázky pro soudnictví civilně-právní spočívá v tom, zda výpověď (přísaha) tvořící podklad soudního rozhodnutí, zjištěna byla jako objektivně křivá, a nikoli v tom, zda došlo též k trestnímu odsouzení, což má význam zase jen pro účel soudnictví trestního.

Čis. 4127.

Pachtýři podniku ve vnucené správě nepřísluší stížnost do usnesení, jímž zamítnuta byla jeho žádost o slevu z pachtovného.

(Rozh. ze dne 9. září 1924, R I 734/24.)

Cihlářský podnik ve vnucené správě byl propachtován se schválením exekučního soudu pachtýři za roční nájemné 20.000 Kč. Usnesením exekučního soudu ze dne 18. června 1924 byla k žádosti pachtýře povolena sleva z pachtovného za rok 1924 o 5.000 Kč na 15.000 Kč. R e k u r s n í s o u d k rekursům dalšího vymáhajícího věřitele a dlužníka změnil usnesení exekučního soudu a zamítl žádost o slevu z pachtovného.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs pachtýře.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs pachtýře jest nepřipustným, poněvadž stěžovatel není účastněn na exekučním řízení a k rekursu tedy není oprávněn. Do-

mnívá-li se stěžovatel, že má nárok na snížení pachtovného podle předpisů občanského zákoníka, nanejvýš podle §§ 1104 a 1105, jak v dovolacím rekursu tvrdí, je mu zůstaveno, by tento svůj domnělý nárok uplatňoval pořadem práva.

Čís. 4128.

Uznání práva služebnosti na přítok soukromé tekoucí vody a vkladu služebnosti té do veřejných knih lze se domáhati pořadem práva.

Držba práva, čerpatí vodu, jest zde jen tehdy, když toto právo je požadováno jako právo a odpůrcem trpěno jako povinnost. K nabytí držby jest třeba umělého zařízení, z něhož by byla zřejmou vůle oprávněných.

(Rozh. ze dne 9. září 1924, Rv I 711/24.)

Žalobě domáhající se uznání práva služebnosti přítoku vody z pramene, vyvěrajícího na pozemku žalovaných, a zřízení listiny, schopné ku vkladu služebnosti, bylo vyhověno oběma nižšími soudy, ježto žalobci nabyli sporného práva služebnosti tím, že po dobu vydržecí užívali vody, tekoucí po dobu vydržecí stružkou do studánky u dvorce žalobců.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Zmatečnost rozsudků i předcházevšího jim řízení (§§ 503 čís. 1 c. ř. s. a 477 čís. 6 c. ř. s.) vytyká dovolání bezdůvodně, neboť žalobci nedomáhají se žalobou práva k obecnému užívání vody, jaké mají na mysli §§ 10 odstavec druhý a šestnáctý zem. zák. vodního pro Čechy ze dne 28. srpna 1870 čís. 71 z. zák., nýbrž uznání práva služebnosti na přítok soukromé, tekoucí vody a vkladu služebnosti té do pozemkových knih. Jedná se zde o právo soukromé, odůvodněné titulem soukromoprávním, vydržením na základě více než 30letého držení (žaloba confessorní § 523 obč. zák.). Jde o nárok soukromoprávní, zakládající se v poměru práva soukromého a nikoli o nárok, opřený o právo veřejné, jaký tane na mysli § 75 zem. vodního zák. pro Čechy (§§ 83, 88, 89, 94 a 102 téhož zák. Srv. Randa, Öster. Wasserrecht 3. vyd. § 10, Pražák: Wasserrechtliche Kompetenzfragen str. 39, Spory o příslušnost II. str. 210 a rozh. rak. říš. soudu ze dne 27. října 1876, čís. 235 a 236). Oprávněnosti nelze však upřítí dovolacímu důvodu nesprávného posouzení věci po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). k vydržení práva nestačí pouhá detence, nýbrž potřebí jest držby práva, to jest výkonu práva ve vlastním jméně (§ 312 obč. zák.). K tomu stačí výkon obsahu práva jako práva. Držba práva, čerpatí vodu, jest zde tehdy, když toto právo je požadováno a odpůrcem je trpěno jako povinnost (srv. Ger. Zeitung r. 1863 str. 47). V pouhém přítoku vody z louky žalovaného přirozenou struhou přes cestu a louku velkostatku do studánky na sousední louce velkostatku nelze spatřovati výkon práva ani držbu práva žalobců na přítok vody do oné cizí studánky; k nabytí držby práva jest potřebí vý-